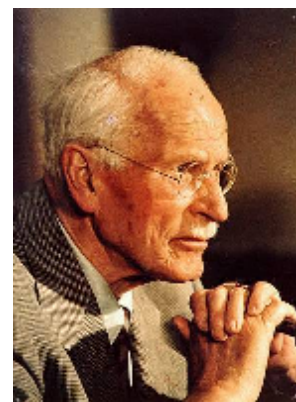
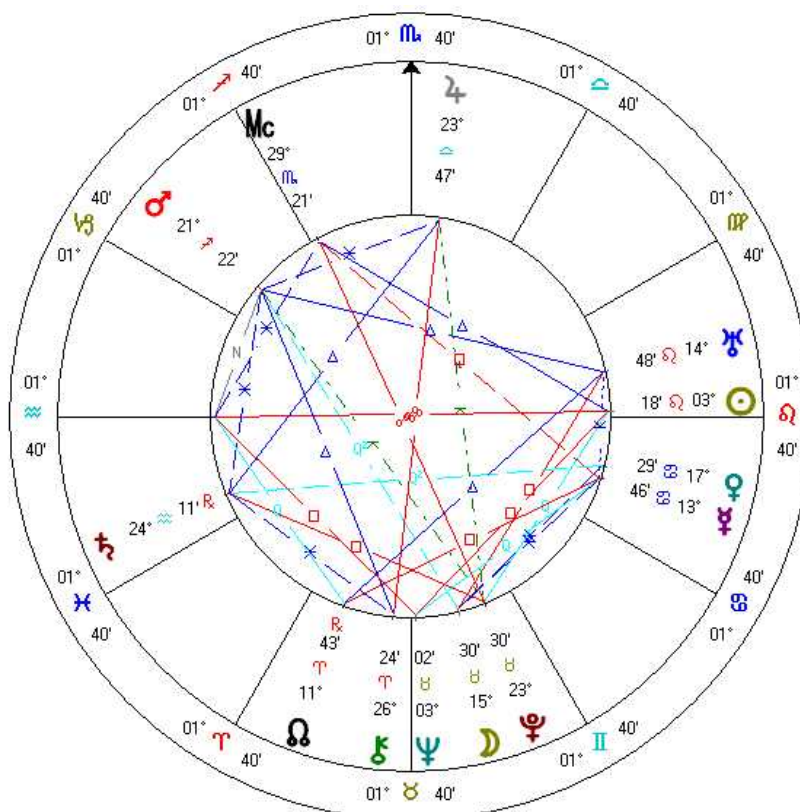

Hva har Carl G. Jung bidratt med til moderne astrologi?

Skrevet av
Tore Lomsdalen ©
www.astrolom.no

**Carl G. Jung
Natal Chart**
26 Jul 1875 NS, lun
19:24:45 -0:29:44
Kesswil, Switzerland
47°N36' 009°E20'
Geocentric
Tropical
Equal
Mean Node

I følge Nick Campion, har Jung bidratt mer til moderne astrologi en Allan Leo. Leo som levde i England fra 1860 til 1917 har fått navnet ”the father of modern astrology”, var sterkt inspirert av den teosofiske bevegelsen og Madam Blavatsky. Ikke siden Ptolemy i det 2. århundret e. Kr. har astrologien gjennomgått en tilsvarende strukturendring som Leo gjorde – både til en forbedring, eller en forverring av selve astrologien – avhengig av ens eget astrologiske ståsted. Tradisjonelle astrologer forkaster hans ”modernisering”, mens New Age, esoteriske og spirituelle henledende astrologer verdsetter hans bidrag.

Sveitseren Carl G. Jung (1875-1961) begynte å studere astrologi i 1909/10 og hans entusiasme forble hele livet. Han stilte horoskopet til pasienter han behandlet for latent psykose. Selve horoskopene ble utarbeidet av kvinnene i hans sirkel, blant annet hans langvarige elskerinne Toni Wolfe og hans datter Gert Baumann som visstnok skal ha uttalt at hennes far brukte så godt som konsekvent horoskopanalyser i sitt arbeid.

I et brev til Sigmund Freud datert 12. juni 1911, skriver Jung at han lager horoskopberegninger for å søke etter selve kjernen i en dypere psykologisk sannhet. I brevet forfekter han videre at en dag skal vi gjennom astrologien oppdage en større sannhet som vi inntil nå, kun har intuitivt projisert inn i himmelrommet.

Bruddet i et syv års langt og tett vennskap mellom Freud og Jung, skjedde i 1912. Årsaken ligger nok dypere en at Jung ikke kunne akseptere Freuds dogmatiske holdninger til det okkulte. De var begge to meget sterke personligheter og i følge Liz Greene, ”verdenen var ikke stor nok for dem begge”, mens hun tilføyer, ”uten Freud ville det heller ikke ha vært noen Jung”.

Freud hadde også en mindre kjent alternativt søkende side og viste sterk interesse for jødisk mystikk blant annet gjennom kabbala, i følge David Bakan. Freud var likevel til tider meget kritisk til Jungs astrologiske engasjement. Jung derimot, anerkjenner Freud for å ha brakt psykologi og det menneskelige element inn i psykiatrien.

Jung påstår selv at han ikke er noen filosof, men en empirist. Dette kan være årsaken til at han først i åttiårsalderen kom frem til den anerkjennelsen at vår psyke er skapt innenfor en universell struktur. Det som skjer i makro kosmos, skjer likeledes i den umålbare subjektive delen av vår psyke. Nesten 2.500 år tidligere snakket de Greske filosofene om de samme begrepene. Platon snakker om i *Timaeus* at den evigvarende sjelen er bindeleddet mellom kosmos og mennesket, og er den delen av oss som streber etter perfeksjon og guddommelig fullkommenhet.

Platons elev, Aristoteles som Jung ofte referer til, forfektet kosmologiske teorier som sto sentrale helt opp til sen middelalder.

Den amerikanske psykologen James Hillman som har skrevet bestselleren, *The Soul's Code*, bruker ordet sjel helt sammenfallende med psyke (gresk) og anima (latin).

Synkronisitet

For å forstå astrologen Jung, er det viktig å sette seg inn i mystikeren Jung og hans forhold til det paranormale. For Jung besto ikke livet av et sett med vilkårlige tilfeldigheter. Enhver drøm, enhver tanke og gjerning hadde en større symbolsk sammenheng. Jung forutså blant annet gjennom en drøm, sin egen mors død lenge før det var noen ytre omstendigheter som kunne tilsi en slik hendelse. Han brukte ordet synkronisitet for meningsfylte uforklarlige tilfeldigheter – begivenheter som hans lange live var fylt av. En av de mer kjente, er hans drøm om en person ved navn Philemon som hadde King Fisher (Isfugl) vinger på sine skuldre. Dagen etter fant Jung en død King Fisher fugl på stranda i sin egen hage, en fugleart som er så godt som ikke-eksisterende i alpelandet Sveits. Den dype meningen med synkronisitet hentyder en universell sammenheng som vi alle er en del av, men samtidig større en den menneskelige bevisstheten. Disse opplevelsene er relative, og kan bli oppfattet forskjellig fra person til person. Likevel, etter min mening, er vi her muligens inne på et av kjerneområdene hvorfor astrologi i det hele tatt fungerer, og hvorfor det er mulig å gi en riktig tolkning basert på et feil kart.

Jung var bevandret i gresk og oldtidens mytologi, studerte både kabbala og alkymi, benyttet seg av orakel teknikken *I Ching* og hadde stor interesse for Østens mystikk. Han var en svært bereist, lærd og så absolutt – ingen eksponent for datidens skolepsykiatri.

Anima & Animus

Begrepene *anima* og *animus* er et av Jung's store bidrag til moderne astrologien og spesielt den psykologiske. Hvorledes selve begrepet *anima* i jungiansk terminologi kom frem, er kort fortalt følgende:

Det dreier seg om en kvinnelig åpenbaring i en av Jungs mange fantasier og drømmer. Den indre kvinnen snakket til ham ved flere anledninger. Jung konkluderte med at hun var en sjel eller en ånd. Videre innså han at denne skikkelsen spilte en typisk, eller en arketyrisk rolle i en manns underbevissthet, og dermed fikk navnet *anima*. Den tilsvarende skikkelsen i en kvinnes ubevissthet, kalte han *animus*.

Likeledes som vi i vår moderne astrologi (uavhengig av kjønn) ser etter balanse i de kvinnelige og mannlige karakteregenskaper hos en person, var det faktisk Jung som implementerte dette inn i astrologien. I sine notater fra en kvinnelig pasient, skriver han; "Hennes horoskop viser fire jordtegn, men ingen lufttegn. Problemer rundt *animus* vises i ☽ ☐ ♀". Det er verdt å legge merke til at Jung brukte astrologiske glypher i stedet for ordbeskrivelser.

Som mange psykologiske astrologer sier i dag, sa også Jung den gang at *anima* er en personifikasjon av alle feminine psykologiske tendenser i en manns psyke som blant annet følelser, sinnsstemninger, mottaglig for det urasjonelle og evne til personlig kjærlighet. En manns *anima* manifesteres gjennom forholdet til moren, sier Jung. Har en mann opplevd at moren har hatt en negativ innvirkning på han, vil ofte hans *anima* uttrykke seg med tvil, skepsis, irritabel, depressive sinns stemninger osv.

For en kvinne er hennes *animus* blitt influert av forhold til sin far. Likevel, sier Jung, at selv om en kvinne viser sterke ytre feminine trekk, kan hennes *animus* fremstille seg med hard og uflexible kraft.

Vi snakker egentlig ikke om mann/kvinne i denne sammenhengen, i hvert fall ikke når vi tenker astrologi. Vi har alle andeler av mannlige og kvinnelige karakteregenskaper i oss, fremtitt gjennom vår indre *anima* og en *animus*, uavhengig av vårt kjønn. Både våre mødre og fedre har for de fleste av oss satt sine spor i vår psyke, som indikeres hovedsakelig gjennom månen og solens plasseringer, samt IC/MC aksene. Begrepet *anima* har fått en fremtreden plass i moderne astrologi, mens begrepet *animus*, ser ut til å bli mindre brukt av en eller annen grunn.

Den kollektiv underbevisstheten og arketyper

Arketype er et vanskelig ord å konkretisere. Det kan enklest forklares med en modell eller rollefigur, prototyp, mønster eller et symbol som er allment anerkjent. Arketyper er knyttet opp til mytologi og eventyr som vi kjenner oss igjen fra vår barndom, om vi vil. For mange av oss er faktisk Askeladen en arketype – tro det eller ei!

Jung hentet arketyriske symbolikk blant annet fra den egyptiske filosofen Philo Judaeus og Platon som betrakter det som en mental egenskap som bli innpodet i oss før selve fødselen, men var knyttet opp til en kollektiv sammenheng. Jung betrakter arketyper som et regulerende prinsipp i den ubeviste delen av den menneskelige psyken, som blir på et eller annet tidspunkt fornemmet, og deretter tilpasser seg vedkommendes bevissthet. Gjennom studier og observasjoner kom Jung til den konklusjonen at, arketype er en del av psyken som kan manifestere seg helt spontant – hvor som helst, og når som helst. Arketyperne har således sine egne initiativ og sin egen spesifikke energi. Likeledes som vi arver våre fysiske egenskaper fra våre forfedre, arver vi arketyrisk symbolikk fra den kollektive underbevisstheten.

Freud var muligens først ute med og utforsket menneskets underbevissthet. Selv om han og Jung hadde grunnleggende divergerende syn på dens betydning og funksjon, var derimot Jung den som lanserte betydningen rundt den kollektive underbevisstheten. Den er en del av psyken som ikke tilhører individet, direkte. Som ordet tilsier, er dette en generasjon, samfunnsmessig, kulturell eller etnologisk arv som påvirker våre karakteregenskaper.

Enkelte astrologiske aktører relaterer den kollektive underbevisstheten til *Anima Mundi*, eller verdenssjelen slik som Charles Harvey, eller som Michael Harding, knytter den astrologisk opp til selv Zodiaken.

Hvem som skal ha æren for å bringe den personlige eller den kollektive underbevisstheten inn i astrologien kan sikkert honoreres mange postmoderne forfattere, men i følge Harvey, var Liz Greene den første som brakte inn korrelasjonen astrologi og analytisk psykologi. Greene og Saspostas har holdt mange foredrag om dette temaet som har blitt utgitt i bokform.

Uten å trekke det i langdrag, kan vi konstatere at i dag er så godt som ingen såkalt moderne astrologer som ikke bruker arketyper eller den kollektive underbevissthetens symbolikk i en eller annen sammenheng, selv om ikke alle er like bevandret i begrepenes egentlig betydning og betegnelser.

Det ene er planetens arketypiske betydning som vi nærmest beskjeftiger oss daglig. Det andre, er de trans-saturnske planetene, Uranus, Neptun og Pluto som er knyttet opp til generasjonene. For det tredje, Pluto, underverdenens gud, som er et metaforisk bindeledd mellom den underbevisste og bevisste delen av vår psyke.

I følge den jungianske psykologiske astrologen, Karen Hamaker-Zondag, knyttes den arketypiske symbolikken på et kollektivt plan til det astrologiske 12. huset, mens personlige arketypiske bilder ligger i det 8. huset.

Shadow - skyggen

Jung sier menneskets *Shadow*, *Skyggen* (eller kanskje vi kan kalle det et *skyggebilde* som det egentlig er), er knyttet opp til vårt Ego og er den delen av vår personlighet vi undertrykker blant annet gjennom skyldfølelse. Det er en side vi forneker ved oss selv, men gjenkjenner hos andre. Dette kan utspille seg både i beundring som forakt. Vi blir først bevisst vår *Skygge* i det øyeblikket vi begynner å projisere den over på andre mennesker som et speilbilde av oss selv. Teknisk sett bruker Jung *Shadow* om personer av samme kjønn, mens *Anima/Animus* relateres til motsatt kjønn. Uansett, ville jeg tro at mang en kjærlighetshistorie eller ekteskap har sitt utspring – eller sin avslutning – gjennom projeksjonsmekanismen.

Arketypene *Shadow*, *Anima* og *Animus*, dersom de ikke er gjort bevisste, er fortrent ned i underbevisstheten. På den måten kan de ofte manifestere seg som feil vi ser hos andre mennesker, men egentlig tilhører oss selv, eller for å bruke et dagligdags uttrykk – *legge skylda på andre*.

Vi ser splinten i andres øyne, men ikke bjelken i vårt eget. Dette er den delen av vår personlighet hvor vi helst ikke vil møte oss selv i døren. For den slags tolkninger, benytter vi oss av aksene Ascendant/Descendant, eller 1./7. huset som symboliserer jeg/ meg og mitt forhold til en annen person. I en større sammenheng, kan man egentlig trekke inn polariteten i samtlige hus og tegn. Hamaker-Zondag hevder at 7. huset representerer vår primære reaksjon til vår egen indre natur, mens 1. huset, er hovedsakelig vår utadvendte reaksjon.

Tilkjenneværelse av sin egen *Shadow* er en passasje gjennom en trang dør, men vi må lære å kjenne oss selv, for å forstå hvem vi er – sier Jung.

Komplekser

Ordet komplekser, ble i følge Liz Greene første gang brukt av Jung. Selv om selve ordet er relativt nytt, kan dets betydning knyttes tilbake til gresk mytologi og ble assosiert med skjebne og forbannelse, men også muligheter.

I morderne psykologi var det franskmennene Charcot og Janet som snakket om ”underbevisste fikse ideer” som Jung kalte, komplekser. Det sies at Freud lånte ordet fra Jung når han satte navnet på sitt berømte Oedipus Kompleks.

Jung hevder komplekser forstyrrer viljens intensjoner og bevissthetens funksjonalitet samt dens assosiasjonsevne. De lever sitt eget liv i den menneskelige psyken.

Selv om vi som astrologer ikke bruker ordet kompleks direkte, benytter vi mye av de underliggende psykologiske komponentene i å søke etter bevisste eller ubevisste, faste, rigide ideer og holdninger og manglende integrasjonsevner/muligheter. Vi søker svarene gjennom det astrologiske kartet. Det vi gjør – eller burde gjøre – er å søke etter individets potensial og muligheter, men også dets begrensinger som kan manifesteres på en positiv måte.

Greene hevder at komplekser er en kvintensen av vår psyke som inngår i et tidligere livsmønster, likeledes som DNA er innpodet i vår arv.

Komplekser er en kompleks sak, og spalteplassen tillater ikke å utdype dette i sin fulle bredde, men for de spesielt interesserte kan jeg henvise til Greenes bok, *The Horoscope in Manifestation*.

Persona og maske

Jungs definisjon av *Persona* er; individets tilpassningsevne, eller dets måte å forholde seg til verdenen. Som navnet foreslår, er det en maske (som ble også brukt av skuespillere i sin tid) og tilhører den kollektive psyken, men som tilsynelatende er individuell. Den representerer en kompromissløsning mellom det individuelle og samfunnets syn på hvordan man burde oppføre seg. Jung tilkjenner å overdrive når han sier – Persona er hva man egentlig ikke er, men hva andre tror man er.

Så, hvor er det da vi finner disse egenskapene i det astrologiske kartet? Jo riktig, primært finner vi de selvsagt i Ascendanten (ASC) og det 1. huset. I de fleste moderne astrologiske lærebøker står det fremhevet at ASC representerer selve masken av vår personlighet, hvordan vi blir og vil bli oppfattet av andre mennesker. Det behøver slettes ikke være mitt *sanne Jeg*, som er antydnet gjennom solen. ASC er aktøren vi spiller i livets skuespill. I tillegg til ASC, ser jeg også Medio Cielo (MC) som forventning av vår sosiale status ut mot verdenen for øvrig. Den sier også noe om hvordan jeg skal eller bør være ovenfor autoriteter for å nå mine samfunnsmessige ambisjoner i livet – en form for den sosiale *Persona*.

Hva så?

Vel, jeg hadde ikke tenkt på å komme med noen utbedrende og velsigende konklusjon. Hver enkelt av oss får gjøre opp sin mening om hva og hvordan man kan best benytter astrologiens mangfold av symbolikk, uavhengig av om man jobber ut i fra et tradisjonelt eller moderne prinsipp.

Jeg har bare på en enkel måte forsøket å belyse Jungs enorme betydning for astrologien, kanskje en vesentlig grunn til at astrologien fortsatt eksisterer som et integrert verktøy mellom kosmos, sjel og psyke.

Jeg har stor respekt for Horary og den tradisjonelle astrologen John Frawley (se mitt intervju i Zodiac nr.3, 2006, eller på min hjemmeside). Personlig har jeg lite sans for hans utsagn om at ”moderne astrologi er bare en karikatur av den vitenskap den engang praktiserte”. Han hevder videre at astrologiske konsultasjoner har alltid vært ført med den hensikt å skaffe seg informasjon, og ”det burde alltid forbli slik.” Et verktøy for informasjon ja, der er jeg helt enig med Frawley, men hvilken informasjon og teknikk som brukes for å oppnå det, kan diskuteres.

For rettferdighetens skyld vil jeg også si, at jeg i sin tid startet med ortodoks og tradisjonell astrologi, men har gått gradvis over til den moderne. I motsetning til mange andre, er jeg (Vekt) av den oppfatning at man kan innpode begge tradisjoner inn i en stor astrologi.

Til slutt, har jeg lyst til å fremheve to personer som har hatt stor betydning for moderne astrologi. Sett i et postmoderne perspektiv, er det vanskelig å komme utenom Dave Rudhyar og Liz Greene, uten at jeg vil fornærme andre fremtredende astrologer i verdenen av den grunn.

Fra Allan Leo og Carl G. Jung, har Rudhyar og Greene, til tross for deres forskjellige innfallsvinkler, begge vært to pådrivende krefter i å gi astrologien en tidsanpasset strukturering. Rudhyar gjennom sin humanistiske, esoteriske og spirituelle innfallsvinkel, mens Greene med sin mytologi og den menneskelige psyken.

Likevel, helt til slutt, kommer jeg ikke utenom å nevne Dr. Jung, enda en gang. Han brakte en ny dimensjon inn i kunsten. Han hjalp ikke bare til å se det astrologiske kartet som et sett av menneskelige karaterer kvaliteter, men gjennom å bruke psykologisk materiale, utvidet astrologien til å bli et dynamisk verktøy for vår egen personlige utvikling som mennesker.

Red.: Tore har tatt *Psykologiske perspektiver* som et av sine valgfag i Mastergrad studiet ved Lampeter Univerity. Som faglærer hadde han Liz Greene.

Referanser

- Bakan, David, *Sigmund Freud and the Jewish Mystical Tradition*, Minola, NY, Dover Publications, Inc., 2004.
- Campion, Nicholas, *A History of Western Astrology: Volume II: The Medieval and Modern Worlds*, London: Continuum Books, 2009.
- Frawley, John, *The Real Astrology*, London: apprentice Books, 2000.
- Idemon, Richard, *The Magic Thread: Astrological Chart Interpretations using Depth Psychology*, York Beach, ME: Samuel Weiser, Inc.
- Jung, Carl G., *Man and his Symbols*, USA: Dell Publishing, 1968.
- Jung, Carl G., *The Archetypes and the Collective Unconscious: The Collected Works of C.G. Jung Volume 9, Part 1*, London: Routledge, 1968, 2nd ed.
- Jung, Carl G, *Memories, Dreams, Reflections*, London: Fontana Press, 1995.
- Jung, Carl G, *Jung on Synchronicity and the Paranormal*, Hove: Routledge, 1997.
- Greenbaum, Dorian, G., *Temperament: Astrology's Forgotten Key*, Bournemouth: The Wessex Astrologer Ltd., 2005.
- Greene, Liz, *The Outer Planets & Their Cycles: The Astrology of the Collective*, Reno: CRCS Publications, 1983,
- Greene, Liz, *The Horoscope in Manifestation: Psychology and Prediction*, London: Centre for Psychological Astrology Press, 1997.
- Greene, Liz and Saspostas, Howard, *Dynamics of the Unconscious: Seminars in Psychological Astrology*, Boston: Weiser Books, 1988.
- Hamaker-Zondag, Karen, *Psychological Astrology: A Synthesis of Jungian Psychology and Astrology*, York Beach, Maine: Samuel Weiser, Inc, 1990.

Tore Lomsdalen
www.astrolom.no

Harding, Michael; *Hymns to the Ancient Gods*, London: Aquarian Press, 1992.

Hardy, Charles: *Anima Mundi: The Astrology of the Individual and the Collective*, London: CPA Press, 2002.

Hyde, Maggie, *Jung and Astrology*, London: Aquarian Press, 1992.

Martin, Clare, *Mapping the Psyche: An Introduction to Psychological Astrology, Volume 1: The Planets and the Zodiac Signs*, London: Centre for Psychological astrology Press, 2005.

Sasportas, Howard, *The Gods of Change: Pain, Crisis and the Transits of Uranus, Neptun and Pluto*. London: Arkana, 1989.

Storr, Anthony, *The Essential Jung*, London: Fontana Press, 1983.